

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle nuorten liikkuvuudesta Kanadan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle nuorten liikkuvuudesta Kanadan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi (HE 83/2023 vp): Asia on saapunut työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitusneuvos Jarmo Tiukkanen, työ- ja elinkeinoministeriö

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- ulkoministeriö
- sisäministeriö
- opetus- ja kulttuuriministeriö
- Maahanmuuttovirasto
- Opetushallitus
- Suomen Kanadan suurlähetystö

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksen tarkoituksena on hankkia eduskunnan hyväksyntä Suomen tasavallan ja Kanadan väliselle nuorten liikkuvuutta koskevalle sopimukselle ja sen voimaansaattamislaille. Sopimuksen tarkoituksena on helpottaa vastavuoroisesti sopimuskumppanimaiden nuorten kansalaisten mahdollisuuksia tutustua toisen sopimuskumppanimaan kulttuuriin, yhteiskuntaan ja kieliin matkustamalla, työskentelemällä ja hankkimalla elämäkokemusta ulkomailla. Sopimus sisältää työolomia koskevien määräysten lisäksi määräykset toisen asteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden työskentelystä ja toisen asteen jälkeiseen oppilaitokseen rekisteröityneiden opiskelijoiden harjoittelusta. Sopimuksen puitteissa ei ole tarkoituksena muuttaa toiseen maahan ja sopimuksen mukaiset oleskeluluvat voidaan myöntää yhden kerran. Sopimusmenettely voi kuitenkin myöhemmin johtaa työ- ja koulutusperusteisiin muuttoliikkeisiin sopimuskumppanimaiden välillä.

Valiokunnan mietintö TyVM 4/2023 vp

Osapuolten on ilmoitettava toisilleen kirjallisesti, kun ne ovat saattaneet päätökseen sopimuksen voimaantulon edellyttämät sisäiset menettelynsä. Sopimus tulee voimaan tämän jälkeen viimeisen tiedonannon vastaanottamista seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun sopimus tulee voimaan.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Hallituksen esityksen tarkoituksena on hankkia eduskunnan hyväksyntä Suomen tasavallan hallituksen ja Kanadan hallituksen väliselle nuorten liikkuvuutta koskevalle sopimukselle (jäljempänä nuorisoliikkuvuussopimus) ja sen voimaansaattamislaille. Sopimuksen tavoitteena on esityksen mukaan lisätä suomalaisten ja kanadalaisten nuorten mahdollisuuksia tutustua toisen maan kulttuuriin, yhteiskuntaan ja kieliin matkustamalla, työskentelemällä ja hankkimalla elämäkokemusta ulkomailla.

Nuorten kansainvälistä liikkuvuutta helpotetaan maailmalla yleisillä kahdenvälisillä työlo-
masopimuksilla. Suomella on työlo-
masopimukset Australian, Uuden-Seelannin ja Japanin kanssa. Työlo-
masopimuksen tarkoituksena on helpottaa nuorten tutustumista sopimusvaltioon mahdollistamalla lomailu ja osan aikaa työn tekeminen. Esityksessä ehdotettu Kanadan ja Suomen välille tehtävä nuorisoliikkuvuussopimus sisältää työlo-
mia koskevien määräysten lisäksi määräykset toisen asteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden työskentelystä ja toisen asteen jälkeiseen oppilaitokseen rekisteröityneiden opiskelijoiden harjoittelusta. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta pitää tärkeänä edistää ja helpottaa nuorten mahdollisuuksia kansainvälistymiseen sekä vahvistaa suomalaisten ja kanadalaisten vuorovaikutusta ja hyviä suhteita.

Sopimuksen tarkoituksena on helpottaa sopimusosapuolten nuorten mahdollisuuksia tutustua sopimusvaltioon. Siinä ei siten ole kysymys maahan muuttamisesta. Valiokunta yhtyy esityksen arvioon siitä, että nuorisoliikkuvuussopimus saattaa vaikuttaa pidemmällä aikavälillä myönteisesti myös työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton lisääntymiseen ja siten välillisesti edistää myös työmarkkinoiden toimintaa ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä HE 83/2023 vp tarkoitetun sopimuksen.

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 83/2023 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Valiokunnan mietintö TyVM 4/2023 vp

Helsingissä 30.11.2023

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Saara-Sofia Sirén kok

jäsen Miko Bergbom ps

jäsen Fatim Diarra vihr

jäsen Atte Kaleva kok

jäsen Tuomas Kettunen kesk

jäsen Mikko Lundén ps

jäsen Niina Malm sd

jäsen Anders Norrback r

jäsen Olga Oinas-Panuma kesk

jäsen Karoliina Partanen kok

jäsen Aino-Kaisa Pekonen vas

jäsen Jorma Piisinen ps

jäsen Mikko Polvinen ps

jäsen Timo Suhonen sd

varajäsen Juho Eerola ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marjaana Kinnunen